

Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m. 31.12.2000, nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK)

PER-ARNE JOHANSEN

Johansen, P.-A. 2001. Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m 2000. –nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK). *Natur i Østfold* 20(1/2): 43-62.

Av sjeldne arter og underarter som blir presentert her er bl.a. hele 7 førstegangsfunn for fylket. Disse er: Brudeand *Aix sponsa*, hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus*, triel *Burhinus oedicephalus*, sibirlo *Pluvialis fulva*, rustsnipe *Tryngites subruficollis*, sumpsanger *Locustella luscinioides*, og et eldre førstegangsfunn av underarten islandsrødstilk *Tringa totanus robusta*. Andre sjeldne fugler observert var: Andre funn av den grønlandske underarten av tundragås, *Anser albifrons flavirostris*, funn nr. 2 av dverggås *Anser erythropus*, første hekkefunn av hvitkinngås *Branta leucopsis*, funn nr. 3 og 4 av enghauk *Circus pygargus*, funn nr 4 og 5 av aftenfalk *Falco vespertinus*, første hekkefunn av åkerrikse *Crex crex* siden 1969, misslykket hekking av avosett *Recurvirostra avosetta*, funn nr. 5 av hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus*, andre funn av alaskasnipe *Calidris melanotos*, femte funn av terekksnipe *Xenus cinereus*, funn nr. 7 av snøugle *Nyctea scandiaca* etter 1974, funn nr. 4-5-6 av tartarpiplerke *Anthus richardi*, sjetten funn av elvesanger *Locustella fluviatilis*, funn nr. 6 av trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*, femte funn av fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*, andre funn av rosenvarsler *Lanius minor*, og funn nr. 4 av rosenster *Sturnus roseus*.

Per-Arne Johansen, Buskogen 2. 1675 Kråkerøy. E-post: pe-johan@online.no

Komiteens sammensetning 2000

Komiteen har bestått av følgende medlemmer: Rune Botnermyr, Moss, Stein Engebretsen, Fredrikstad og Tommy Andre Andersen, Fredrikstad. Per-Arne Johansen, Fredrikstad har fungert som sekretær.

Behandlinger i 2000

Det har blitt avholdt 2 behandlingsmøter hvor 160 saker er vurdert. 7 artsbeskrivelser var av en slik karakter at andre arter ikke kunne utelukkes, og er derfor underkjent. NSKF har behandlet 25 saker. Her ble 5 saker underkjent. Se ikke godkjente observasjoner etter artsgjennomgangen.

Flere andre interessante observasjoner ble gjort i 2000, men beskrivelser er ikke mottatt.

Fugleåret 2000

Det første året på det nye sekelet skulle vise seg å bli et av de beste år noensinne når det gjelder

sjeldenheter i fylket. Hele 7 førstegangsfunn ble registrert og godkjent. Disse funnene er: Brudeand *Aix sponsa*, hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus*, triel *Burhinus oedicephalus*, sibirlo *Pluvialis fulva*, rustsnipe *Tryngites subruficollis*, sumpsanger *Locustella luscinioides*, og et eldre førstegangsfunn av underarten islandsrødstilk *Tringa totanus robusta*. Brudeand er plassert på E-listen, og hjelmfiskand på D-listen (se kategorisering). Den største fugleopplevelsen var det vel Stein Engebretsen som hadde, da han på Akerøya, Hvaler den 15.09.00 så rustsnipe og sibirlo samtidig. Begge fuglen ble fotografert og er vel dokumenterte.

Det er også blitt gjort en del andre spesielle observasjoner. Her kan blandt annet nevnes: Andre funn av den grønlandske underarten av tundragås *Anser albifrons flavirostris*, funn nr. 2 av dverggås *Anser erythropus*, første hekkefunn

av hvitkinngås *Branta leucopsis*, funn nr. 3 og 4 av enghauk *Circus pygargus*, funn nr. 4 og 5 av aftenfalk *Falco vespertinus*, første hekkefunn av åkerrikse *Crex crex* siden 1969, misslykket hekking av avosett *Recurvirostra avosetta*, funn nr. 5 av hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus*, andre funn av alaskasnipe *Calidris melanotos*, fjerde funn av terekksnipe *Xenus cinereus*, snøugle *Nyctea scandiaca*, funn nr. 4-5-6 av tartarpiplerke *Anthus richardi*, sjetten funn av elvesanger *Locustella fluviatilis*, funn nr. 6 av trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*, femte funn av fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*, andre funn av rosenvarsler *Lanius minor*, og funn nr. 4 av rosenstær *Sturnus roseus*.

Som tidligere nevnt, et meget bra fugleår. Det bør her også nevnes at det var hele 131 rapportører dette året. Takk til alle sammen.

Norsk Hekkefuglatlas

NOF lanserer nå sammen med Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Norsk institutt for naturforskning (NINA) en internett-basert hekkefugl database med et interaktivt kart, og adressen til siden er www.fugleatlas.no.

Dette er en database hvor du kan legge inn alle dine hekkeobservasjoner. Disse opplysningene skal med tiden resultere i et hekkefulatlas.

Det er delte meninger om opplysninger av sensitive arter i det hele tatt bør meldes inn til denne basen. Dette vil ikke LRSK-Østfold ta stilling til. Opplysninger om hekkefugler i denne kategorien som kommer komiteen i hende, vil ikke bli sendt videre til denne databasen, da vi anser observasjonen som privat eiendom. Observatøren står selvfølgelig fritt til selv å gjøre dette.

I det hele tatt bør en være ekstra varsom med å komme med for mange opplysninger under hekkeperioden av sjeldne eller truede arter. Send heller disse inn i ettertid. Fremdeles er det mange egg-samlere der ute, og det er vel nærliggende å tro at det var noe slikt som skjedde med avosetthekkingen i Kurefjorden.

Rapporteringsendringer

2 arter fikk ny rapporteringsstatus ved LRSK-møte 13.12.01, og gjelder fra 01.01.2002. De to artene dette gjelder er dvergmåke, *Larus minutus* og fjellerke *Eremophila alpestris*. Det kreves ikke lenger beskrivelse for disse artene, men de skal rapporteres inn.

Den fulle rapporteringslisten kan du finne på LRSK-Østfold's hjemmeside under «artsliste». Adressen til hjemmesiden er: <http://home.online.no/~pe-johan/>

Tegnforklaringer

Pull. = pullus - reirunge eller ikke flyvedyktig unge.

Juv. = juvenilus - ungfugl i sin første komplette fjærdrakt.

Subad. = subadultus - fugl i fjærdrakt mellom juvenil og ikke utfarget.

Ad. = adultus - fugl i voksen drakt.

1K = fugl i sitt første kalenderår.

2K, 3K osv. = fugl i sitt andre, tredje kalenderår osv.

1K+, 2K+ osv. Fugl i sitt første, andre kalenderår osv. eller eldre.

M(M) = male(s) - hann(er).

F(F) = female(s) - hunn(er).

* = funnet er godkjent med belegg (eks. foto).

rm. = ringmerket.

Kategorisering

Ved publisering av fuglearter kan det være at funnet blir kategorisert. Denne kategoriseringen følger det europeiske systemet i tråd med AERC (Association of European Rarities Committee). Merk at det er funnet som blir kategorisert og ikke arten. F.eks. Hvis en hjelmfiskand ser frisk og fin ut i fjærdrakten, og oppfører seg som en vill fugl, vil funnet bli kategorisert som D. Er fuglen vingeklippet og lite sky, blir funnet plassert i kategori E. Det blir benyttet 5 kategorier, og er som følger:

Kategori A: Arter som er funnet minst en gang siden 01.01.1950, og som regnes som spontant

forekommende.

Kategori B: Arter som er funnet i perioden 1800-1949, og som regnes som spontant forekommende.

Kategori C: Arter som i utgangspunktet er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa, og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsetninger.

Kategori D: Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er rømming, eller har nådd land ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

Kategori E: Funn av arter som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler, eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakt, ukurante ringer o.l.).

Systematisk gjennomgang av godkjente saker, og rapport saker:

Der det er oppgitt i beskrivelsene, er den observatør som oppdaget og bestemte fuglen, nevnt først.

STORLOM *Gavia arctica*

2000: 1 ind. Svartskjæra, Grimsøy, Sarpsborg 08.01 (PTA). 1 ind. Øketangen, Sarpsborg 08.01 (PTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 09.01 (ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 16.01 (PAJ, ÅSF).

ISLOM *Gavia immer*

1983: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 23-30.01 (RBO, ART).

1985: 1 ind. Rosnesbukta, Kurefjorden, Rygge/Råde 28.09 (RBO, RWI, JEI, ART, MNI).

1986: 1 ind. Oven, Kurefjorden, Rygge/Råde 05.10 (RBO).

2000: 1 ind. 3K+, Akerøya, Hvaler 25.03 (LPS, KEV). 1 ind. 3K+, Akerøya, Hvaler 16-23.04 (TAA, LPS, MPE, JRA, m.fl.). 1 ind. Grimsøy, Sarpsborg 13.05 (TGU).

ISLOM/GULNEBBLOM *Gavia immer/adamsii*

2000: 2 ind. Arisholmen, Fredrikstad 20.04 (TEN, MDA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 17.05 (CJA).

DVERGDYKKER *Tachybaptus ruficollis*

2000: 2 ind. Sentrum, Halden 01.01 (TST). 1 ind. Isegran, Fredrikstad 02.01 (PTA, CJA). 1 ind. Fuglevikbukta, Fredrikstad 28.01 (PAJ). 1 ind. Sentrum, Halden 19-28.01 (TOL, MOL, OØB). 2 ind. Alshusbukta, Fredrikstad 28.01-03.02 (MPE, TAA, m.fl.). 1 ind. Øra, Fredrikstad 29.01-05.02 (CJA, KEV). 1 ind. Sentrum, Halden 03-09.02 (PTA, GFE). 1 ind. Fuglevikbukta, Fredrikstad 08.02 (PAJ). 1 ind. Skips-tadkilen, Hvaler 06.05 (MVI). 4 ind. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 27.10 (TAA). 1 ind. Kamhaugtjern, Halden 06.11 (MOL). 1 ind. Tyttebærtangen, Kråkerøy, Fredrikstad 30.12 (MKA, CJA). 1 ind. Hutholmen, Fredrikstad 31.12 (ÅSF).

TOPPDYKKER *Podiceps cristatus*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 16.01 (PAJ, ÅSF). 111 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 23.08 (ÅSF). I des. lå det mellom 3 og 54 ind. i Kurefjorden, Rygge/Råde (ADY, ÅSF, PAJ, RBO, MNI m.fl.). 1 ind. Krokstadjorden, Råde 02.12 (ÅSF, PAJ). 2 ind. Skinnerflo, Råde 16.12 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Krokstadjorden, Råde 17.12 (ADY).

Toppdykkerne i Kurefjorden tøyser stadig grensen for høsttrekket. Det lå i desember inntil 54 individer her.

GRÅSTRUPEDYKKER *Podiceps grisegena*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 16.01 (PAJ, ÅSF). 5 ind. Akerøya, Hvaler 16.04 (AOS). 3 ind. Akerøya, Hvaler 17.04 (AOS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.04 (ADY, JDY, MNI, ÅSF, PAJ). 6 ind. Akerøya, Hvaler 29.04 (AOS). 8 ind. Akerøya, Hvaler 01.05 (TAA, JRA, LPS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 13.05 (AOS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 04.06 (CJA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 15.10 (ADY). 1 ind. Stalsberget, Jeløy, Moss 01.11 (TAA, LPS, MOL, MNI). 1 ind. Stalsberget, Jeløy, Moss

04.11 (ÅSF, PAJ, RBO, PTA, MNI). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 11.11 (ESH).

HORNDYKKER *Podiceps auritus*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.03 (ESH). 1 ind. Akerøya, Hvaler 25.03 (LPS, KEV). 1-2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18-19.04 (MNI, ÅSF, PAJ, PTA, POS m.fl.). 1 ind. Akerøya, Hvaler 06.05 (AOS). 1-5 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 20.05-15.12 (mange observatører). 2 ind. Øra, Fredrikstad 19.09 (ÅSF). 1 ind. Reierbukta, Jeløy, Moss 08.10 (RBO). 2 ind. Øra, Fredrikstad 14.10 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Øra, Fredrikstad 20-22.10 (ÅSF, TSØ, KEV).

I Kurfejorden har horndykkeren blitt en regelmessig gjest gjennom nesten hele året.

GRÅLIRE *Puffinus griseus*

2000: 1 ind.* mellom St. Færder og S. Søster 09.09 (MPE, AGU, ÅSF, m.fl.).

HAVLIRE *Puffinus puffinus*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 12.06 (SEN, JRA). 1 ind. Stalsberget, Jeløy, Moss 31.10 (PTA).

HAVSVALE *Hydrobates pelagicus*

2000: 1 ind. Stalsberget, Jeløy, Moss 04.06 (ÅSF).

HAVSULE *Morus bassanus*

2000: 200+ ind. Bastangen, Vesterøy, Hvaler 10.09 (MPE, SEN).

STORSKARV *Phalacrocorax carbo carbo*

2000: 1400 ind. Stalsberget, Jeløy, Moss, trakk N. 08.04 (ÅSF, PAJ).

Et markert storskarvtrekk går i april inn Oslofjorden for så å fortsette inn over land på trekket nordover.

STORSKARV *Phalacrocorax carbo sinensis*

2000: Hekkefunn*, Øra, Fredrikstad (ÅSF, PAJ). Det ble registrert 482 reir i Ørareservatet i 2000.

TOPPSKARV *Phalacrocorax aristotelis*

1999: 2 ind. Torbjørnshjør, Hvaler 23.10 (TGU, ÅSF m.fl.).

2000: 1 ad. Haslau, Øketangen, Sarpsborg 10.02 (PTA).

GRÅHEGRE *Ardea cinerea*

2000: 280 ind. Øra, Fredrikstad 17.09 (MPE).

DVERGSVANE *Cygnus columbianus*

2000: 1 ind. 2K. Pytterud, Marker 08.02 (PTA, SPE). 1ad. Gjølssjøen, Marker 23-26.03 (PTA). 2 ad. Gjølssjøen, Marker 27.03 (RBO, ÅSF, MNI, PTA). 6 ad. Gjølssjøen, Marker 02.11 (PTA). 2 familiegrupper* på 4 og 5 ind. holdt til på forskjellige lokaliteter i Trøgstad og Eidsberg kommune i tiden 06.11-14.12 (PTA, MST, POS, FJA).

SANGSVANE *Cygnus cygnus*

2000: 607ind. Kallaksjøen, Trøgstad 29.03 (TSA, LPS, TAA). Hekkefunn, Kallaksjøen, Trøgstad 24.04 (PTA). 2ad. + 6 pull, Svarverudtjern, Eidsberg 01.06 (PTA, ÅSF, PAJ).

SÆDGÅS *Anser fabalis fabalis*

2000: 1-3 ind. Hærsetsjøen og Kallaksjøen, Trøgstad 21.03-14.04 (TAA, PTA, POS, m.fl.). 1 ind. Øra, Fredrikstad 25.03 (MPE, SIV). 1 ind. Øra, Fredrikstad 23.04 (ÅSF). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 25-26.04 (TAA, m.fl.). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 27.08-07.09 (MNI, ÅSF, PAJ, FJA, m.fl.). 5 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.09-20.10 (RBO, PAJ, MNI, ÅSF, PTA). 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 20.10 (PTA). 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 14.11 (PTA). 2 ind. Hærsetsjøen og Kallaksjøen, Trøgstad 01.12-03.12 (PTA, JNY).

KORTNEBBGÅS *Anser brachyrhynchus*

2000: Observert regelmessig vår og høst. Største flokk, 280 ind. Øra, Fredrikstad 28.09 (SEN, JRA). Siste registrering, 60+ ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 17.12 (RBO).

Går fra og med denne rapport ut som rapporteringsart. Kun store antall eller annet spesielt vil bli tatt med.

TUNDRAGÅS *Anser albifrons albifrons*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.04 (ÅSF). 1 ind. Kallaksjøen og Hærsetsjøen 01-03.12 (PTA, JNY, TGU). 2 ad + 2 juv. Skinnerflo, Råde 15.12 (GBJ). 3 ind. Øra, Fredrikstad 16.12 (ÅSF, PAJ, KEV).

TUNDRAGÅS *Anser albifrons flavirostris*

2000: 3 ind. Øra Fredrikstad 26.11 (ÅSF, PAJ). Andre funn av denne underarten i Østfold.

DVERGGÅS *Anser erythropus*

1999: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 24.09 (ESH).

Dette er kun det andre funnet fra Østfold. Det første var fra Øra, Fredrikstad 30.06.1987.

GRÅGÅS *Anser anser*

2000: Øker i antall, både på trekk og som hekkefugl i fylket. 1100 ind. Vestvannet, Sarpsborg 31.08 (NN via. KEV). 217 ind. Øra, Fredrikstad så sent som 04.12 (ÅSF).

STRIPEGÅS *Anser indicus*

2000: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 15.05 (MNI). 1 ind. Røsæg, Rakkestad 10.09 (POS).

SNØGÅS *Anser caerulescens*

2000: 1 ind. Visterflo, Sarpsborg 08.01 (KEV). 4 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 03-07.09 (MNI, PGR, KEV, m.fl.).

HVITKINNGÅS *Branta leucopsis*

2000: Reir med 4 egg, Søndre Sletter, Råde 02.07 (ÅSF, PAJ).

Det første hekkefunnet av arten i fylket. Ellers er det gjort mellom 15 og 20 observasjoner i Østfold.

RINGGÅS *Branta bernicla hrota*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 16-22.05 (MNI, KJO, ESH, m.fl.). 311 ind. Stalsberget, Jeløy, Moss 28.05 (MNI, ÅSF, PAJ). 1 ind. Haslau, Sarpsborg 30.05 (TGU). 1 ind. Stalsberget, Jeløy, Moss 01.11 (TAA, LPS, MOL, MNI). Det går et konsentrert ringgåstrekk inn Oslofjorden de siste dager i mai.

RINGGÅS *Branta bernicla bernicla*

2000: 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 30.10-14.12 (PTA, TGU, SPE, FJA).

Fig. 1. Hvitkinngås ble for første gang funnet hekkende i Østfold. Funnet er fra Søndre Sletter, Råde 02.07.00. Reiret inneholdt 4 egg. Foto: Per-Arne Johansen.

BRUDEAND *Aix sponsa*

2000: 2MM, Fosseløkka, Halden 15-16.06 (AAN, MOL, m.fl.).

Første funn av brudeand i Østfold. Arten hekker i N-Amerika. Mulig spontane funn fra Island og Azorene. Arten er en vanlig parkfugl i Europa, og de aller fleste observasjoner er av rømte burfugler. Funnet blir plassert på E-listen.

MANDARINAND *Aix galericulata*

2000: 1M, Bjørnerødvann, Moss 08.04 (BHL). 1M, Kurefjorden, Rygge/Råde 09-25.04 (ADY, PAJ, MNI, TAA, m.fl.). Sannsynlig samme individ.

BRUNNAKKE *Anas penelope*

2000: 3 ind. Kallaksjøen og Hærsetsjøen, Trøgstad 05-08.12 (PTA, SPE). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 08-14.12 (PTA, FJA). 2 ind. Skinnerflo, Råde 10.12 (ADY). 6 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 15.12 (PTA). 3 ind. Skinnerflo, Råde 16.12 (PAJ, ÅSF). 2 ind. Skinnerflo, Råde 17.12 (ADY, KEV, PTA, FJA). 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.12 (RBO).

SNADDERAND *Anas strepera*

2000: 1M, Hærsetsjøen, Trøgstad 25.03 (PTA, POS, JNY). 1M + 1F, 26-30.03 Hærsetsjøen, Trøgstad (PTA). 1M + 2FF, Hærsetsjøen, Trøgstad 29.03 (PTA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 19-21.04 (AOS). 1M + 1F, Akerøya, Hvaler 22-24.04 (AOS). 1M + 1F, Skipstadkilen, Hvaler 26.04 (RGB). 1M + 1F, Kallaksjøen, Trøgstad 27.04 (PTA, KAJ). 2 ind. Akerøya, Hvaler 29.04 (AOS). 3MM + 1F, Kurefjorden, Rygge/Råde 30.04 (MNI, PAJ, ÅSF). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 25.05 (PTA). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 09.06 (PTA). 1M + 1F, Kallaksjøen, Trøgstad 13.09 (PTA). 3 ind. Øra, Fredrikstad 22.10 (SEN, ÅSF).

KRIKKAND *Anas crecca crecca*

2000: 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 08.02 (PTA, SPE). 6 ind. Lysakermoa, Eidsberg 06-08.12 (PTA, SPE). 1F, Kallaksjøen, Trøgstad 08.12 (PTA). 4 ind. Lysakermoa, Eidsberg 09.12 (TGU). 2MM + 4FF, Skinnerflo, Råde 10.12 (PTA). 1 ind. Øra, Fredrikstad 11.12 (TGU). 1

ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12.12 (SPE, PTA). 1M + 1F, Lysakermoa, Eidsberg 14.12 (PTA, FJA). 1 ind. Skinnerflo, Råde 16.12 (ÅSF, PAJ). 3 ind. Skinnerflo, Råde 17-22.12 (ADY, KEV, ÅSF). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 19.12 (PTA, SPE). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.12 (RBO). 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 24-25.12 (RBO, MNI, JNY). 4 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.12 (ADY). 1 ind. Øra, Fredrikstad 26.12 (ÅSF, PAJ).

STJERTAND *Anas acuta*

2000: 1M + 2FF, Skinnerflo, Råde 10.12 (PTA). 1M + 2FF Kurefjorden, Rygge/Råde 12.12 (SPE, PTA). 1F, Tollbodbygga, Fredrikstad 16.01-03.02 (PAJ, ÅSF, MPE, KEV).

KNEKKAND *Anas querquedula*

2000: 1M, Akerøya, Hvaler 18.04 (AOS). 5 ind. Akerøya, Hvaler 29.04 (AOS). 1 ind. Øra, Fredrikstad 29.04 (MPE). M + F, Gjølssjøen, Marker 29.04 (MOL). 2MM + 1F, Øra, Fredrikstad 30.04 (ÅSF, PAJ). 1M + 1F, Kurefjorden, Rygge/Råde 30.04 (ADY). 1M + 1F, Akerøya, Hvaler 01.05 (TAA, JRA, LPS). 2MM + 1F, S. Asmaløy, Hvaler 01.05 (MVI, RTO, OTE). 3MM + 1F, Skipstadkilen, Hvaler 02.05 (TAA, JRA, LPS). 2MM + 2FF, Kurefjorden, Rygge/Råde 01.05 (RBO, TAA m.fl.). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 06.05 (PTA). 1M + 1F, Øra, Fredrikstad 07.05 (ESH). 1M + 1F, Skipstadkilen, Hvaler 07.05 (ÅSF). 1M, Nordre Ovenbukt, Råde 08-28.05 (PTA, MNI, ÅSF, PAJ, m.fl.). 2MM + 1F, Skipstadkilen, Hvaler 09.05 (TAA, JRA, LPS). 1M + 1F, Gjølssjøen, Marker 12.05 (PTA). 1M + 1F, Kallaksjøen, Trøgstad 14.05 (PTA). 2MM + 1F, Kurefjorden, Rygge/Råde 26.05 (RBO). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 28.05 (PTA). 3MM + 1F, N. Ovenbukt, Råde 29.05 (JRA, TSA, LPS, TAA). 2MM + 1F, N. Ovenbukt, Råde 31.05 (ESH). 1M, Gjølssjøen, Marker 01.09 (PTA, FJA). 1F, N. Ovenbukt, Råde 02.09 (FJA).

SKJEAND *Anas clypeata*

2000: 1F, Sannesund, Sarpsborg 23.02 (PTA). 1F, Skinnerflo, Råde 10-16.12 (PTA, PAJ, ÅSF). Sjelden art å observere vinterstid.

TAFFELAND *Aythya ferina*

2000: 1M, Kallaksjøen, Trøgstad 01.04 (GSA). 1M, Gjølssjøen, Marker 05.04 (PTA). 2MM, Gjølssjøen, Marker 21.04 (GSA). 1M, Kallaksjøen, Trøgstad 21-27.04 (PTA, GST, JBS, GSA, m.fl.). 1M, Gjølssjøen, Marker 24.04 (PTA). 3 ind. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 25.04 (TAA, m.fl.). 1M, Gjølssjøen, Marker 29.09 (PTA). 1M, Øra, Fredrikstad 20.10 (ÅSF, TSØ). 2FF, Skinnerflo, Råde 05.12 (ÅSF). 1F, Lysakermoa, Eidsberg 08.12 (PTA). 3FF, Sorgenfrigropa, Fredrikstad 10.12 (TAA). 1F, Sorgenfrigropa, Fredrikstad 12-16.12 (SPE, PTA, PAJ, ÅSF). 2MM + 2FF, Kallaksjøen, Trøgstad 19.12 (PTA, SPE). 5 ind. Lysakermoa, Eidsberg 21.12 (TGU).

BERGAND *Aythya marila*

2000: 5-8 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 30.01-19.04 (MNI, ÅSF, PAJ, m.fl.). 6 ind. Jeløya, Moss 14.03 (FJA). 2 ind. Akerøya, Hvaler 29.04 (AOS). 13 ind. Jeløya, Moss 06.05 (RBO, MNI, ÅSF, PAJ). 3 ind. Akerøya, Hvaler 08.05 (AOS). 1M, Øra, Fredrikstad 28.06 (ÅSF, PAJ). 15 ind. Indre Iddefjord, Halden 23.09 (MOL). 1F, Gjølssjøen, Marker 17.10 (PTA). 1M, Kurefjorden, Rygge/Råde 22-24.10 (ADY, RBO, PAJ, MNI, PTA). 14-19 ind. Øra, Fredrikstad 27-30.10 (ESH, ÅSF). 4-8 ind. Øra, Fredrikstad 02-13.11 (ÅSF, ESH). 2 ind. Karlsøy-sundet, Sarpsborg 18.11 (PAJ, ÅSF). 4 ind. Øra, Fredrikstad 18.11 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Øra, Fredrikstad 26.11 (ÅSF, PAJ). 1-2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.11-17.12 (ADY, PTA, RBO).

HJELMFISKAND *Lophodytes cucullatus*

2000: 1M. 2K+, Kurefjorden, Rygge/Råde 18.04 (PAJ, ÅSF, ADY, MNI, RBO, JDY).

Første funn av hjelmfiskand i Østfold. Tilfeldig gjest i V-Europa fra N-Amerika. Mange (de fleste?) er sannsynlig rømt fra fangenskap. Overvintrer mellom USA og Mexico. Funnet er satt på D-lista.

LAPPFISKAND *Mergellus albellus*

2000: 1F, Kurefjorden, Rygge/Råde 30.01-20.02 (MNI, ÅSF, PAJ, m.fl.). 1M, Karlsøya, Sarps-

borg, 29.02-01.03 (ÅSF, RBO, TAA). 1F, Øra, Fredrikstad 01.03 (ÅSF, RBO, TAA). 1F, Øra, Fredrikstad 16.03 (MPE). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 05.11 (ADY). 1-2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.11-26.12 (ADY, KEV, SIV, MPE, m.fl.). 1F, Gjølssjøen, Marker 27.11 (PTA). 2FF, Lysakermoa, Eidsberg 10.12 (TGU).

LAKSAND *Mergus merganser*

2000: 1hunn med 3 pull, Mørebygd, Femsjøen 16.06 (TGU). 1 hunn med 7 juv. Øra, Fredrikstad 26.08 (ÅSF, PAJ).

HAVØRN *Haliaeetus albicilla*

1999: 1ind.* 1K, Akerøya, Hvaler 11.11 (HMØ, JRA, MPE). 1 ind. 1K, Øra, Fredrikstad 20.12 (MPE).

2000: 1-4 ind. Øra, Fredrikstad 05.01-01.03 (JRA, PTA, ÅSF, PAJ, m.fl.). 1 ad. Jeløya, Moss 11.03 (AGU). 1 subad. Akerøya, Hvaler 16.04 (TAA, CJA, JRA, LPS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 18.04 (AOS). 1 ind. 3K+, Vikerkilen, Hvaler 20.04 (LPS). 1 ind. 1K+, Øra, Fredrikstad 27.10 (TAA).

I perioden 05-01 til 01.03 holdt det seg inntil 4 ind. i Øra naturreservat. Havørnen har nå etablert seg som hekkefugl i Danmark, og også hekkebestanden i Sverige er økende. Bli det hekking i Østfold igjen? Siste gang var i 1882.

MYRHAUK *Circus cyaneus*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 04.01 (PTA, JRA, TAA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 16.01 (PAJ, ÅSF). 1 ind. Akerøya, Hvaler 11.02 (MPE). 1F, Akerøya, Hvaler 15.04 (TAA, CJA, JRA, LPS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 17.04 (AOS). 2FF, Kurefjorden, Rygge/Råde 20.04 (TSØ, MNI, ÅSF, PAJ). 1F ad. Akerøya, Hvaler 06.05 (AOS). 1M, 2K, Kurefjorden, Rygge/Råde 25.06 (ÅSF, MNI). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 07.09 (ESH). 1M, 3K, Gjølssjøen, Marker 10.09 (PTA, FJA). 1 ind. Oven, Råde 10.09 (HFS). 2 ind. 1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 12.09 (ÅSF, MNI, RBO). 1F, Lysakermoa, Eidsberg 30.09 (TOL, MOL). 2 ind. 1K, Os krk., Rakkestad 30.09 (TOL, MOL). 1 ind.

1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 01.10 (PAJ). 1 ind. Akerøya, Hvaler 14-15.10 (JRA, CJA, PTA). 1 ind. 1K, Tunejordet, Sarpsborg 01.11 (MOL). 1 ind. 1K, Huser, Hvaler 01.11 (RGB). 1 ind. 1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 06.11 (ESH).

ENGHAUK *Circus pygargus*

2000: 1 ind. 2K, Kurefjorden, Rygge/Råde 20.05 (TPE). 1F, 3K+, Stalsberget, Jeløya, Moss 11.06 (SFR, ÅSF, PAJ).

Dette er funn nr. 3 og 4 fra Østfold.

MUSVÅK *Buteo buteo*

1999: 1 ind. Sarpsborg 09.01 (NCL).

2000: 1 ind. Skjeberg krk., Sarpsborg 06.02 (TGU). 1 ind. Storenga, Nes, Fredrikstad 13.02 (HMØ). 1 ind. Heiberg, Sarpsborg 21.02 (PTA). 1 ind. Rønning, Sarpsborg 28.02 (PTA, POS). 1 ind. Skjeberg, Sarpsborg 18.12 (RBO).

KONGEØRN *Aquila chrysaetos*

1998: 1 ind. 2K+, Degernes krk., Rakkestad 27.03 (BHL).

1999: 1 ind. Enningdalen, Halden 15.12 (Halden Arbeiderblad 21.12.99).

2000: 1 ind. Stiksvann, Halden 02.01 (OWK). 2 ind. Torsnes, Fredrikstad 30.01 (EME, KMF, OJH). 1 ind. 1K+, Jonsrud, Rakkestad 06.02 (TGU). 1 ind. 2K, Kjenner, Rakkestad 20.02 (BET). 1 ind. 2K, Berby, Halden 20.02 (MOL). 1 ind. 1K+, Kirkøy, Hvaler 01.03 (GFE, OØB). 1 ind. 2K+, Kurefjorden, Rygge/Råde 04.03 (PAJ, ÅSF). 2 ind. 2K, Bøensetra, Marker 05.03 (TAA, LPS, TSA). 1 ind. 2K+, Lysakermoa, Eidsberg 19.03 (TAA, PTA). 1 ind. 3K, Tosebygda, Trøgstad 27.03 (ÅSF, MNI, RBO). 1 ind. 2K, S. Sletter – Kurefjorden Rygge/Råde 02-09.04 (ÅSF, RBO, PAJ, MNI). 1 ind. 1K+, Øra, Fredrikstad 22.10 (SEN). 1 ind. 4K+, Øra, Fredrikstad 24.12 (PAJ, ÅSF). 1 ind. 1K+, Berby, Halden 24-27.12 (MOL, TAA, CFL).

Ørnen fra Enningdalen 15.12.99 tok en hund av rasen beagle. Eierne fikk skremt ørnen vekk og hunden overlevde angrepet.

FISKEØRN *Pandion haliaetus*

2000: 3 hekkefunn, Halden 18.04 (MOL). 2

hekkefunn, Aremark 15.08 (MOL, RMA).

Hekker med mange flere par i fylket enn disse fem som er rapportert inn.

TÅRNFALK *Falco tinnunculus*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 04.01 (PTA, JRA, TAA). 1 ind. Ingedal, Sarpsborg 23.01 (TOL, MOL). 1 ind. Øra, Fredrikstad 27.01 (JRA). 1 ind. Øra, Fredrikstad 30.01 (TST, MOL). 1 ind. Akerøya, Hvaler 11.02 (MPE). 1 ind. Nygård, Halden 16.02 (TGU). 1 ind. Skjeberg, Sarpsborg 25.02 (PTA). 1 ind. Øra, Fredrikstad 26.02 (PAJ, ÅSF). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 03.12 (KEV). 1M. 1K, Sorgenfrigropa, Fredrikstad 12.12 (SPE, PTA). 1 ind. Augeberghølen, Råde 17.12 (ADY, FJA, PTA). 1 ind. Tyttebærtangen, Kråkerøy, Fredrikstad 30.12 (MKA, CJA). 1 ind. Brattestø, Hvaler 31.12 (KEV).

AFTENFALK *Falco vespertinus*

2000: 1 ind. 1K, Øra, Fredrikstad 25.09 (SEN). 1 ind. 1K, Øra, Fredrikstad 14.10 (ÅSF, PAJ).

Funn nr 4 og 5 i fylket.

LERKEFALK *Falco subbuteo*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 13.05 (AOS). 1-2 ind. Gjølsjøen, Marker 20.05-12.07 (MOL, JST). 1 ind. Berg, Råde 27.05 (RFR). 1 ind.

Fig. 2. Voksne kongeørner er sjeldne å se i fylket. Vanligvis er det ungfugler som streifer rundt. Denne er fra Øra, Fredrikstad 24.12.00. Foto: Per-Arne Johansen.

Kurefjorden, Rygge/Råde 28.05 (ØMO, JKS, KJO). 1 ind. Kjennetjernet, Fredrikstad 28.05 (GSA). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 01.06 (PTA, ÅSF, PAJ). 1 ind. Heigård, Rolvsøy, Fredrikstad 30.06 (KEV). 1 ind. Berby, Halden 08.07 (MOL). 1 ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 08.08 (CJA). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 12.08 (PTA, FJA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.08 (ÅSF). 1 ind. Røsæg, Rakkestad 27.08 (POS). 2 ad. + 1 juv. Gjølssjøen, Marker 01.09 (PTA, FJA). 1 ind. 1K, Gjølssjøen, Marker 10.09 (PTA, FJA). 1 ind. Kjellvika, Hvaler 13.09 (REI). 1 ind. 2K, Akerøya, Hvaler 19.09 (MPE, JRA).

VANDREFALK *Falco peregrinus*

2000: 1 ind. Vikertangen, Hvaler 09.01 (PAJ, ÅSF). 1M, ad. Akerøya, Hvaler 10.02 (MPE). 1M, 2K, Jeløya, Moss 28.03 (FJA). 1M, ad. Kallaksjøen, Trøgstad 29.03 (TSA, LPS, TAA). 1 ind. Kamhaug, Rokke, Halden 08.04 (MOL). 1F, 2K, Akerøya, Hvaler 16.04 (AOS). 1M, ad. Kurefjorden, Rygge/Råde 18.04 (ADY, JDY, MNI, ÅSF, PAJ). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.04 (GSA). 1M + 1F Berby, Halden 19.04 (MOL). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 20.04 (PTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 20.04 (TSØ, MNI, ÅSF, PAJ). 1 ind. Akerøya, Hvaler 21.04 (AOS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 24.04 (PAJ, ÅSF, MNI, m.fl.). 1M, ad. Akerøya, Hvaler 29.04 (TAA, m.fl.). 2 ind. Berby, Halden 04-14.05 (GFE, OØB). 1 ind. Akerøya, Hvaler 06.05 (AOS). 1 ind. 2K, Akerøya, Hvaler 07.05 (TAA, JRA, LPS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 26.06 (ATH). 1 ind. N. Ovenbukt, Råde 08.07 (MNI). 1M, ad. N. Ovenbukt, Råde 09.07 (ÅSF, PAJ). 1 ind. 1K, Lysakermoa, Eidsberg 20.08 (POS, PTA). 1 ind. 1K, Lysakermoa, Eidsberg 23.08-16.09 (PTA, FJA). 1F, 1K, Akerøya, Hvaler 01.09 (AOS). 1F, ad. Akerøya, Hvaler 02.09 (AOS). 1 ind. 1K, Os krk., Rakkestad 02.09 (TGU). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 03.09 (MNI, PGR, KEV, ADY). 1 ind. 1K, Vikertangen, Hvaler 08.09 (PTA, FJA). 1 ind. 1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 09.09 (AGU). 1 ind. 1K, Bast-

angen, Hvaler 10.09 (MPE, SEN). 1 ind. 1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 12.09 (ESH). 1 ind. Akerøya, Hvaler 15.09 (SEN). 2 ind. Akerøya, Hvaler 16.09 (AOS). 1 ind. 1K, Skattebøl, Rakkestad 29.09 (SPE). 1 ind. Øra, Fredrikstad 30.09 (KEV). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 01.10 (MNI). 1 ind. 1K, Kykkelsrud, Askim 03.10 (PTA, TTA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 11.10 (ESH). 1 ind. Akerøya, Hvaler 11.10 (JRA). 1 ind. 1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 06.11 (ESH). 1 ind. 1K, Kurefjorden, Rygge/Råde 04.12 (PTA, RBO).

VAKTEL *Coturnix coturnix*

2000: 1 ind. Torsnes, Fredrikstad 21.05 (OJH). 1 ind. Huseby, Råde 01-07.06 (ADY, PAJ, MOL). 1 ind. Huseby, Råde 01.06 (DBE, TSK, ARI, LFL). 1 ind. Berg, Råde 05.06 (TAA). 1 ind. Burum, Råde 07.06 (MOL). 1 ind. Augeberghølen, Råde 09.06 (RWI). 2 ind. Trømborg krk., Eidsberg 10.06 (GSA, THE). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 24.06 (PTA). 2 ind. Huseby, Råde 01-06.07 (HVI, ØLÅ). 1 ind. Homstvet, Eidsberg 01-05.07 (PTA). 1 ind. Missingmyr, Råde 02.07 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Nøtteholen, Rakkestad 03.07 (PTA, TSH). 1 ind. Degernes, Rakkestad 05.07 (PTA). 1 ind. Klepper, Rakkestad 05.07 (PTA). 2 ind. N. Ringsby, Rakkestad 05.07 (PTA). 1 ind. Nygård, Eidsberg 05.07 (PTA). 1 ind. Melleby, Eidsberg 05.07 (PTA). 1 ind. Smedbakken, Onsøy, Fredrikstad 14.07 (ADY). 1 ind. Kåtorp, Eidsberg 15.07 (POS).

VANNRIKSE *Rallus aquaticus*

2000: 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 26.03 (PTA). 1 ind. Rokkevannet, Halden 02.05 (MOL). 1 par. Kallaksjøen, Trøgstad 06.05 (PTA). 1 ind. Skårakilen, Fredrikstad 13-14.05 (HPG). 2 ind. Gjølssjøen, Marker 15.05 (PTA). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 15.05 (PTA). 1 par. Hærsetsjøen, Trøgstad 25.05 (PTA). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 28.05-14.07 (PTA). 2 ind. Gjølssjøen, Marker 08.06 (HPR, TNI, VBU, GFK). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 10.06 (GSA, THE). 1 ind. Skjeberg st., Sarpsborg 23.06 (TGU). 1 ind. Høysand, Sarpsborg 24.06 (ÅSF).

1 ind. Gjølssjøen, Marker 01.07 (PTA). 1 ind. Stikletjern, Marker 01.07 (PTA). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 09.07 (PTA). 1 ind. Øra, Fredrikstad 19.08 (PAJ). 3 ind. Gjølssjøen, Marker 01.09 (PTA, FJA). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 17.12 (RBO). 1 ind. Fuglevikbukta, Fredrikstad 26.12 (PAJ). 1 ind. Øra, Fredrikstad 26.12 (KEV).

MYRRIKSE *Porzana porzana*

2000: 1 ind. Stikletjern, Marker 08.05 (PTA). 1 ind. Fløvik, Marker 08.05 (PTA). 1 ind. Kallak-sjøen, Trøgstad 15.05-08.06 (PTA, JNY, PGY, m.fl.). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 08.06 (HPR, TNI, VBU, GFK).

ÅKERRIKSE *Crex crex*

2000: 1 ind. Ørmen, Fredrikstad 14.05-28.05 (PTA, ÅSF, PAJ, m.fl.). 1 ind. Augeberghølen, Råde 26.05-06.06 (PTA, POS, ESH, PAJ, m.fl.). 1 ind. Skjønhaug, Trøgstad 28.05 (OWK). 1 ind. Blå Kors, Ørmen, Fredrikstad 27.05-09.08 (OPS, PAJ, ESH, m.fl.). 1 ind. Guslund, Sarpsborg 06.06 (MVI). 1 ind. Kasa, Halden 08.06 (GFE, OØB). 1 ind. Nesheim, Marker 08.06 (HPR, TNI, VBU, GFK). 2 ind. Strønes, Trøgstad 09.06 (PTA). 1 ind. Solberg, Trøgstad 09.06 (PTA). 1 ind. Homstvet, Eidsberg 09.06 (PTA). 1 ind. Kallak, Marker 09.06 (PTA). 1 ind. Trømborg krk., Eidsberg 10.06 (GSA, THE). 1 ind. Alvum, Spydeberg 10.06 (PTA). 1 ind. Torp, Eidsberg 15.06 (MVI). 1 ind. Frosterød, Våler 15.06 (SOM). 1 ind. Sørbrøden, Halden 17-18.06 (MOL, JER, GFE, OØB). 1 ind. Kjeserud, Eidsberg 01.07 (PTA). 2 ind. S. Langset, Trøgstad 01.07 (PTA). 1 ind. Sørbråte, Trøgstad 01.07 (PTA). 1 ind. Djupe-dal, Rakkestad 03.07 (PTA, TSH). 1 ind. Skukustad, Eidsberg 05.07 (PTA). 2 ind. Midtre Langset, Trøgstad 05.07 (PTA). 1 ind. Hamnås/Fiskerud, Trøgstad 05.07 (PTA). 1 ind. Hamnås, Trøgstad 05.07 (PTA). 1 ind. Foss, Trøgstad 05.07 (PTA). 1 ind. Hen, Rakkestad 07.07 (POS). 1 ind. Skjøltorp, Rakkestad 07.07 (PTA). 1 ind. Nokkerud, Rakkestad 07.07 (PTA). 1 ind. Bjørnestad, Rakkestad 07.07 (PTA). 1 ind. Hostein, Rakkestad 07.07 (PTA).

1 ind. Hen, Eidsberg 15.07 (POS). 1 ind. Torp, Rakkestad 15.07 (POS). 1 ind. Lund, Rakkestad 15.07 (POS). 1 ad. + 5 pull. Trømborg-Øyerud gård, Eidsberg 16.07 (OMR, JST, PTA). Det var etter alle disse observasjoner av åkerrikse ingen overraskelse at det ble gjort et hekkefunn. Dette er det første rapporterte hekkefunn siden 1969.

SIVHØNE *Gallinula chloropus*

2000: 1 ad + 1 juv. N. Ovenbukt, Råde 25.08 (KJO). 1 ind. Øra, Fredrikstad 10.09 (KEV). Funnet fra Oven er påvist hekking. Funnet fra Øra er sannsynlig hekking.

TRANE *Grus grus*

2000: 44 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 13.09 (PTA). 2 ad. + 2 pull. Halden 20.05 (GFE, OØB).

TJELD *Haematopus ostralegus*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 02.01 (MPE, JRA, TAA). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 29.03 (PTA). 2 ind. Lysakermoa, Eidsberg 07.04-07.05 (PTA, POS, TGU). 2 ind. Visterflo, Sarpsborg 06-11.05 (KEV). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 16.05 (PTA). 1 ind. Femsjøen, Halden 08.06 (MOL).

Fersvannsobservasjoner gjøres stadig oftere.

AVOSETT *Recurvirostra avosetta*

2000: 2 ind. Øra, Fredrikstad 29-30.04 (ÅSF, PAJ). 2 ind. N. Ovenbukt, Råde 07-27.05 (MNI, ADY, ESH, ÅSF, m.fl.)

Det ble konstatert misslykket hekking av paret ved N. Ovenbukt. Det er første gang avosett går til hekking i fylket. Hekking i Norge er tidligere bare kjent fra Jæren i Rogaland, første gang i 1973. Nærmest hekkeplass på den svenske vestkysten er ved Båtafjord i Halland ca. 1,5 mil nord for Getterøn. Ved Getterøn hekket det i 1998 over 100 par.

TRIEL *Burhinus oedicanus*

2000: 1 ind. 2K+, Tasken, Kurefjorden, Råde 01.05 (MNI, RBO, ADY, ÅSF, PAJ m.fl.)

Ny art for Østfold. Sjelden gjest i N-Europa, men relativt vanlig i landene rundt Middelhavet. Arten er i tilbakegang i det meste av utbredelsesområdet.

DVERGLO *Charadrius dubius*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 19.04 (LPS). 1 –3 ind. Øra, Fredrikstad 30.04 – 09.05 (KEV, ÅSF). 1 ind. Borgenhaugen, Sarpsborg 15.05 (TGU). 2 ind. sann. hekking, Kalnesgropa, Sarpsborg 21 – 22.05 (RSO). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 21.05 (ADY). 2 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 29.05 (PTA). 1 par med 1pull., Ishalltomta, Halden 12.06 (MOL). Hekkefunn, Svingenskogen, Halden 01.07 (GFE, OØB). 1 ind. 1K, Lysakermoa, Eidsberg 20.08 (POS, PTA).

HVITBRYSTLO *Charadrius alexandrinus*

2000: 1M, 2K+, Kurefjorden, Rygge/Råde 10.05 (SPR, MNI, RBO).

SIBIRLO *Pluvialis fulva*

2000: 1 ind.* 1K, Akerøya, Hvaler 15.09 (SEN). Ny art for Østfold. Den ble sett samtidig med rustsnipen, som også var ny art for fylket! Sibirloen hekker på tundraen i Ø-Asia, og overvintrer i kystområder mellom Det Indiske Hav og Australia.

TUNDRALO *Pluvialis squatarola*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 17.04 (AOS). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 20.05 (HFS).

VIPE *Vanellus vanellus*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 09.01 (ÅSF). 2 ind. Krokstadfjorden, Råde 02.12 (ÅSF, PAJ).

POLARSNIFE *Calidris canutus*

2000: 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 07.04 (MNI). 4 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 12-20.04 (ESH, PTA, PAJ, m.fl.). 3 ind. Akerøya, Hvaler 17.04 (AOS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 24.04 (PAJ, ÅSF, MNI).

SANDLØPER *Calidris alba*

2000: 2 ind. Akerøya, Hvaler 20.08 (JRA, BFR). 1 ind. Akerøya, Hvaler 27.08 (HMØ). 6 ind. Akerøya, Hvaler 03.09 (AOS). 1 ind. Vikertangen, Hvaler 08.09 (PTA, FJA). 2 ind. Akerøya, Hvaler 16.09 (AOS).

DVERGSNIPE *Calidris minuta*

2000: 3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 20.05

(ESH, MNI, POS, HFS). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 21.05 (ADY).

ALASKASNIPE *Calidris melanotos*

2000: 1ind. 2K+, Kurefjorden, Rygge/Råde 26.04 (TAA, LPS).

Funn nr. 2 i fylket. Det første var fra Kallaksjøen, Trøgstad 12.05.99.

FJÆREPLYTT *Calidris maritima*

2000: 6 ind. Akerøya, Hvaler 02.01 (MPE, JRA, TAA). 25 ind. Akerøya, Hvaler 04.01 (PTA, JRA, TAA). 1 ind. Vikar, Hvaler 31.12 (KEV).

MYRSNIPE *Calidris alpina*

2000: 2 ind. Akerøya, Hvaler 02.01 (MPE, JRA, TAA).

FJELLMYRLØPER *Limicola falcinellus*

2000: 1-2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 25-29.05 (RBO, KJO, ÅSF, PAJ, m.fl.). 1-2 ind. N. Ovenbukt, Råde 13-20.08 (PTA, FJA, PAJ, MNI, ÅSF, m.fl.). 3 ind., ad + 2 ind. 1K, N. Ovenbukt, Råde 27-29.08 (RBO, TAA).

RUSTSNIFE *Tryngites subruficollis*

2000: 1 ind.* 1K+, Akerøya, Hvaler 15.09 (SEN). Første funn av rustsnipe fra Østfold. Arten har sitt utbredelseområde i N-Amerika og Ø-Sibir. Årlig streifgjest i Norge de senere år.

KVARTBEKKASIN *Lymnocyptes minimus*

2000: 2 ind. Lysakermoa, Eidsberg 25.09 (TGU). 1 ind. Skattebøl, Rakkestad 04.10 (PTA). 1 ind. Røsægmoa, Rakkestad 07.10 (POS). 2 ind. Akerøya, Hvaler 10.10 (JRA). 2 ind. Akerøya, Hvaler 13.10 (JRA, PTA). 1 ind. Skipstadkilen, Hvaler 30.10 (RGB). 1 ind. Råde st., Råde 23.12 (RFR).

Individet fra Råde 23.12 ble funnet skadet, og døde senere.

RUGDE *Scolopax rusticola*

2000: 1 ind. Berby, Halden 24.12 (MOL).

SVARTHALESPOVE *Limosa limosa*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 13.05 (MNI, ADY). 1 ind. Øra, Fredrikstad 13.05 (MPE). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 21-26.05 (ADY, ESH, PTA, ÅSF, m.fl.). 4 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 27.05 (GSA, THE).

SOTSNIPE *Tringa erythropus*

2000: 1 ind. Øra, Fredrikstad 30.04 (ÅSF, PAJ).
3 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 05.05 (ESH).
1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 08.05 (PTA, MNI). 1 ind. Øra, Fredrikstad 08.05 (ÅSF). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 09.05 (TGU). 2 ind. Øra, Fredrikstad 09.05 (ÅSF). 5 ind. Øra, Fredrikstad 13.05 (MPE). 1 ind. N. Ovenbukt 08.06 (ÅSF, PAJ).

RØDSTILK *Tringa totanus*

2000: 2 ind. Akerøya, Hvaler 03.01 (MPE, JRA, TAA). 2 ind. Akerøya, Hvaler 02.12 (SEN, MPE).

RØDSTILK *Tringa totanus robusta*

1988: 1 ind. Akerøya, Hvaler 16.08 (MPE, TOA)
Første sikre funn i Østfold av underarten «Islandsrødstilk», som hekker på Island og Færøyene. Det blir observert overvintrende rødstilker i området rundt Akerøya stort sett hvert år, og det er meget mulig at disse tilhører denne underarten.

GRØNNSTILK *Tringa glareola*

2000: 1 pull. Skipstadkilen, Hvaler, sann. hekking 08.07 (GMO, CJA). 112 ind. N. Ovenbukt 26.07 (RBO).

TEREKSNIPPE *Xenus cinereus*

1999: 1 ind. Rosnesbukta, Kurefjorden, Rygge/Råde 28.05 (ADY).

Funn nr. 4 av arten i Østfold.

SVØMMESNIPE *Phalaropus lobatus*

2000: 1M*, N. Ovenbukt, Råde 08-09.06 (AGU, RBO, PAJ, ÅSF, m.fl.).

POLARJO *Stercorarius pomarinus*

1999: 1 ad. Akerøya, Hvaler 02.05 (SEN).
2000: 1 ind. (lys fase) Haslau, Sarpsborg 07.01 (PTA). 1 ind. (mørk fase) Haslau, Sarpsborg 08.01 (PTA). 2 ind. 3K og 4K+, Akerøya, Hvaler 20.05 (SEN, JKS).

STORJO *Catharacta skua*

2000: 5 ind. Bastangen, Vesterøy, Hvaler 10.09 (MPE, SEN).

DVERGMÅKE *Larus minutus*

2000: 1 ind. 2K, Øketangen, Sarpsborg 08.01

(PTA). 1 ind. 2K, Øra, Fredrikstad 30.04 (GSA, AFR, PAJ, ÅSF, m.fl.). 1ad. Øra, Fredrikstad 13.05 (MPE). 1ad.* + 1ind. 2K, Gjølsjøen, Marker 16.05 (PTA, POS). 1 ind. 2K, Kurefjorden, Rygge/Råde 16 - 17.05 (MNI, KJO, RBO, JNY). 1 ind, Gjølsjøen, Marker 21.05 (JST). 1 ind. 2K, Gjølsjøen, Marker 25.05 (PTA). 2 ind. 2K + 1 ind. 1K, Skattebøl, Rakkestad og Lysakermoa, Eidsberg 12 - 17.08 (PTA, FJA, TGU). 1 ind. 1K, Jeløya, Moss 08.09 (RBO). 1ad + 1 ind. 1K, Alshus, Kråkerøy, Fredrikstad 01.11 (ÅSF). 1ad. Alshus, Kråkerøy, Fredrikstad 02.11 (ÅSF). 1 ind. 1K, Akerøya, Hvaler 03.11 (SEN, JRA, TAA). 5 ind. Stalsberget, Jeløya, Moss 04.11 (ÅSF, RBO, MNI, PTA, PAJ). 10 ind. Akerøya, Hvaler 04.11 (TAA, KEV, JRA, SEN, HMØ). 4 ind. Akerøya, Hvaler 05.11 (SEN, HMØ, KEV, JRA).

Et meget godt år for dvergmåke i fylket. Totalt er det kommet inn beskrivelse på 35 ind. til LRSK, mens det er rapportert om hele 51 ind.

SABINEMÅKE *Larus sabini*

2000: 1 ind. 1K, Vikertangen, Hvaler 08.09 (PTA, FJA). 1 ind. 1K, Vikerkilen, Hvaler 10.09 (ESH). 1 ind. 1K, Stalsberget, Jeløya, Moss 31.10 (PTA).

Funn nr. 9 - 10 og 11.

SILDEMÅKE *Larus fuscus*

2000: 1 ind. Kambobukta, Moss 12.01 (NCL). 1 ind. med 1 pull., Femsjøen, Halden 13.07 (MOL). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 07.11 (PTA). 1 ind. 1K, Sjøbadet, Jeløya, Moss 31.12 (RBO).

Funnet fra Femsjøen er en ferskvannshekking.

POLARMÅKE *Larus hyperboreus*

2000: 1 ind. Tollbodbygga, Fredrikstad 02.02 (MPE, JRA). 1 ind. 4K, Kurefjorden, Rygge/Råde 21.05 (PAJ, ÅSF). 1 ind. 2K, Akerøya, Hvaler 21.05 (JRA, SEN, SLU).

SVARTBAK *Larus marinus*

2000: 1 ind. med 1 pull. Store Erte, Halden 22.07 (MOL).

Ferskvannshekking.

SPLITTERNE *Sterna sandvicensis*

2000: 1 ind*. 1K, Jeløya, Moss 08.09 (RBO, ÅSF). 1 ad. Lysakermoa, Eidsberg 11.12 (SPE, PTA).

Funnet fra Lysakermoa er meget spesielt, da det dreier seg om et ferskvannsfunn i desember.

RØDNEBBTERNE *Sterna paradisaea*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 04.11 (TAA, KEV, JRA, SEN, HMØ).

SVARTTERNE *Chlidonias niger*

2000: 1 ad. Rosnesbukta, Kurefjorden, Rygge/Råde 05.06 (TAA, RBO, MNI).

ALKE *Alca torda*

2000: 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 02.11 (PTA). Sjeldent med innlandsfunn.

LUNDE *Fratercula arctica*

2000: 5 ind. Akerøya, Hvaler 04.01 (PTA, JRA, TAA). 1 ind. Skinnarholmen, Hvaler 31.10 (RGB). 7 ind. Stalsberget, Jeløya, Hvaler 31.10 (PTA, AGU, ÅSF, TAA, LPS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 04.11 (TAA, KEV, JRA, SEN, HMØ). 1 ind. Vikertangen, Hvaler 10.12 (PTA).

SKOGDUE *Columba oenas*

2000: 1 ind. Skjeberg, Sarpsborg 17.02 (PTA). Sann. hekking, Skipstadkilen, Hvaler 08.07 (GMO, CJA).

HUBRO *Bubo bubo*

2000: 1 ind. Korshavn, Hvaler 05.02 (LPS, TAA, MPE). 2 ind. Rakkestad 19.02 (PTA, POS). 1 ind. samme sted 17.03 (PTA). 1 ind. Ystehede, Halden 22.04 (GFE). 1 ind. Grimsøy, Sarpsborg 28.07 (MOL).

SNØUGLE *Nyctea scandiaca*

2000: 1 ind. 2K+, Akerøya, Hvaler 01-03.01 (HMØ, m.fl.).

SPURVEUGLE *Glaucidium passerinum*

2000: 1 ind. Skjærviken, Fredrikstad 20.01 (Gerd og John Klavestad). 1 ind. Øra, Fredrikstad 28.01 (TAA). 1 ind. Oredalen, Fredrikstad 31.01 (MVI). 1 ind. Knappestad, Hobøl 03.02 (SPE). 1 ind. Berby, Halden 03.02 (PTA). 1 ind. Rokke, Halden 05.02 (PTA, TTA). 1 ind. Furuly, Marker 08.02 (PTA, SPE). 1 ind. Ulve-

holtet, Halden 15.02 (TGU). 1 ind. Munkebråten, Rakkestad 19.02 (OWK). 1 ind. Berg, Halden 19.02 (KEV). 1 ind. Degernes, Rakkestad 19.02 (PTA, POS). 1 ind. Rolvsøy, Fredrikstad 20.02 (BFR). 1 ind. Styggedalen, Rakkestad 21.02 (PTA). 1 ind. Søndre Blytjern, Rakkestad 23.02 (TGU). 1 ind. Lund, Marker 02.03 (PTA). 1 ind. Hauge, Hvaler 10.03 (KJO). 1 ind. Fuglevik, Fredrikstad 12.03 (GHA). 1 ind. Tyrihjellåsen, Askim 12.03 (CHA, PTA). 1 ind. Vardeåsen, Askim 06.05 (PTA). 2 ind. Hekkefunn, Trøgstad 14.05 (JST, PTA). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 28.05 (PTA). 1 ind. Sjursbråtatjenna 04.06 (PTA). 1 ind. Sameiga, Eidsberg 14.09 (JST).

HORNUGLE *Asio otus*

2000: 1 ind. Vollvet, Rakkestad 19.02 (PTA, POS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 17.04 (AOS). 2 ind. Akerøya, Hvaler 18.04 (AOS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 22.04 (AOS). 1 ind. Hærsetøya, Trøgstad 06.05 (PTA). 2 pull. Ravnfjell, Fredrikstad 24.06 (THU, SHU). 1 pull. Skinnerflo, Råde 02.07 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Akerøya, Hvaler 13.10 (JRA, CJA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 14.10 (JRA, CJA).

JORDUGLE *Asio flammeus*

2000: 1 ind. Krokstadfjorden, Råde 09.04 (ADY). 1 ind. Akerøya, Hvaler 17.04 (AOS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 22.04 (AOS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 29.04 (KEV, MNI). 1 ind. Akerøya, Hvaler 30.04 (TAA, JRA, LPS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 01.05 (MGU). 1 ind. Akerøya, Hvaler 05-06.05 (AOS). 1 ind. Akerøya, Hvaler 01.06 (MPE).

HORN/JORDUGLE *Asio otus/flammeus*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.10 (ADY).

VENDEHALS *Jynx torquilla*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 22.04 (AOS). 2 ind. Bøensetra, Aremark 06.05 (MOL). 2 ind. Akerøya, Hvaler 14.05 (AOS). 1 ind. Rauøy, Fredrikstad 15.05 (JIB). 1 ind. Skrikerud, Trøgstad 16.05 (JST). 1 ind. Tjøstøl, Aremark 31.05 (PTA). 1 ind. Oven, Råde 04.06 (MPE, m.fl.).

1 ind. Isesjø, Sarpsborg 28.07 (KOL, TOL, MOL). 1 ind. Akerøya, Hvaler 03.09 (AOS). 1 ind. Missingmyr, Råde 24.10 (PTA).

GRÅSPETT *Picus canus*

1999: 1 ind. Bunessjøen, Østerbo, Halden 29.10 (TGU).

2000: 1M, Ekelimoen, Halden 16 - 18.01 (GFE, OØB). 1M, Tyrihjellåsen, Askim 13.02-12.03 (GSA, CHA, PTA). 1M, Skårud, Askim 01.03 (PTA). 1 ind. Bøensetra, Aremark 17.03 (PTA). 2 ind*. hekkefunn, Tjøstøl, Aremark 03.05 (JST, PTA). 1 ind. Nøtteholen, Rakkestad 17.09 (TGU). 1M, Eng, Rakkestad 22.10 (POS). 1M, Tyrihjellåsen, Askim 25.12 (CHA, GST).

DVERGSPETT *Dendrocopos minor*

2000: Hekkefunn, Skrikerud, Trøgstad, 14.05 (JST, PTA). 3 hekkefunn, Eidsberg stasjon, Eidsberg dette året. (JST).

TRETÅSPETT *Picoides tridactylus*

2000: 1 par, Tjøstøl naturreservat, Aremark 31.01 (PTA, TTA). 2 par, Tjøstøl naturreservat 03.05 (JST, PTA). 1F, Skrikerud, Trøgstad 03.05 (JST). 1M, Tjøstøl naturreservat, Aremark 03.05 (PTA). 1 ind. Skrikerud, Trøgstad 06.05 (JST). 1 par, Kamperud, Marker 13.05 (JST, PTA). 1 ind, Sletner, Eidsberg 27.06 (BPL). 1 ind, Tjøstøl naturreservat 02.10 (PTA). 1 ind. Nøtteholen, Rakkestad 22.10 (POS).

TRELERKE *Lullula arborea*

2000: 1 ind. Papperø, Hvaler 20.03 (KJO). 1 ind. Grimsøya, Sarpsborg 24.03 (TGU). 3 ind. Vardeåsen, Aremark 26.03 (BPL). 2 ind. Brakkebausand, Fredrikstad 26.03 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Rørfjell, Råde 28.03 (ÅSF). 1 ind. Borredalen, Fredrikstad 31.03 (TSØ). 1 ind. Arekilen, Hvaler 01.04 (TWA). 2 ind. Papper, Hvaler 01.04 (TWA). 1 ind. rm., Nipa, Skjeberg, Sarpsborg 01.04 (KTR). 1 ind. Øra, Fredrikstad 06.04 (LPS, TAA). 2 ind. Lysakermoa, Eidsberg 06.04 (PTA). 2 ind. Skjærviken, Fredrikstad 08.04 (THU). 2 ind. Rørfjell, Råde 08.04 (MNI, RBO). 1 ind. Mjølnermoen, Halden 09.04 (TOL, MOL). 1 ind. Holmberg, Halden 09.04 (BPL). 1 ind. Henestangen, Råde 22.04

(ØLÅ). 1 ind. Svingen, Halden 22.04 (PTA, POS). 1 ind. Dølasletta, Fredrikstad 27.04 (MVI). 1 ind. Skihytta, Fredrikstad 28.04 (GHA). 2 ind. Torsneskilen, Fredrikstad 04.05 (KJO). 1 ind. Bjerkeli, Torsnes, Fredrikstad 07.05 (JIB, TBÅ). 1 ind. Myra, Torsnes, Fredrikstad 07.05 (JIB, TBÅ). 2 ind. Tostensetfjella, Halden 19.06 (OWK). 1 ind. Torpedal, Halden 11.09 (KOL). 2 ind. Vikerhavn, Hvaler 07.10 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Akerøya, Hvaler 10.10 (JRA).

SANGLERKE *Alauda arvensis*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 04.01 (PTA, JRA, TAA). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 01.12 (PTA). 1 ind. Øra, Fredrikstad 16-17.12 (KEV, GSA, THE).

LÅVESVALE *Hirundo rustica*

2000: 1 ind. Augeberghølen, Råde 24.11 (JDY).

TARTARPIPLERKE *Anthus richardi*

2000: 1 ind. 2K+, Akerøya, Hvaler 30.04 (AOS). 1 ind. Øra, Fredrikstad 30.04 (GSA, AFR, KEV, PAJ, ÅSF). 1 ind. Akerøya, Hvaler 30.09 (SEN, CJA, BFR).

Funn nr. 4-5 og 6 i Østfold.

LAPPIPLERKE *Anthus cervinus*

2000: 1 ind. Skattebøl, Rakkestad 31.08 (PTA). 1 ind. Gjølsjøen, Marker 01.09 (PTA, FJA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 02.09 (AOS). 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 02.09 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Buskogen, Fredrikstad 03.09 (PAJ, ÅSF). 1 ind. Akerøya, Hvaler 03.09 (AOS). 1 ind. Skattebøl, Rakkestad 04.09 (PTA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 11.09 (JRA). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 12.09 (PTA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 16.09 (AOS). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 18.09 (PTA). 1 ind. Carlberg, Rygge 05.10 (RBO). 1 ind. Vikerkilen, Hvaler 07.10 (ÅSF, PAJ).

GULERLE *Montacilla flava flavissima*

2000: 1M, Akerøya, Hvaler 20.05 (SEN, JRA). Funn nr. 9 i Østfold av denne underarten.

VINTERERLE *Montacilla cinerea*

2000: Sann. hekking Kykkelsrud, Askim 15.05 (PTA). Sann. hekking, Ørselva/Ende, Halden 14.05 (GFE, OØB). 1 par med reir, Berby, Hal-

den 19.05 (MOL). 1 par med reir, Prestebakke, Halden 19.05 (MOL). 3 ind. indikasjon på hekking, Fosseløkka, Halden 22.05 (MOL). Hekkefunn, Buerbekken, Sarpsborg 26.05 (ESH).

LINERLE *Montacilla alba alba*

2000: 1 ind. Halden sentrum, Halden 10.12 (TOL, KOL, MOL). 1 ind. Thorsø herregård, Fredrikstad 20.12 (GUM).

FOSSEKALL *Cinclus cinclus*

2000: 2 ad. + 3 juv. Berby, Halden 14.05 (GFE, OØB). Sannsynlig hekking, Fosseløkka, Halden 22.05 (MOL). Hekkefunn, Buerbekken, Sarpsborg 26.05 (ESH).

Også fossekallen hekker mange flere steder enn hva ett hekkefunn forteller.

JERNSPURV *Prunella modularis*

2000: 2 ind. Vikar, Hvaler 25.12 (PTA).

NATTERGAL *Luscinia luscinia*

2000: 1 ind. Huser, Hvaler 06.05 (MVI). 1 ind. Akerøya, Hvaler 08.05 (AOS). 2 ind. Eldøya, Rygge 14.05 (PSR, JOR, ARI, LFL). 1 ind. Ørmen, Fredrikstad 20.05 (TGU). 2 ind. Kureåa, Rygge 21.05 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Skårakilen, Fredrikstad 21-22.05 (ADY, PAJ, ÅSF). 1 ind. Trekanten, Hvaler 25.05 (RGB). 2 ind. Kureåa, Rygge 26.05 (PTA, POS). 1 ind. Kureåa, Rygge 27-29.05 (ESH, PTA). 2 ind. Huser, Hvaler 28.05 (MVI). 2 ind. Rør, Rygge 29.05 (PTA). 1 ind. Lille Rygge, Rygge 30.05 (ESH). 1 ind. Håbu, Hvaler 30.05 (MVI). 1 ind. Rokkevannet, Halden 30-31.05 (PTA, JER). 1 ind. Ørmen, Fredrikstad 31.05 (ADY). 1 ind. Verne Kloster, Rygge 31.05 (DBE, TSK, ARI, LFL). 1 ind. Reiertangen, Jeløya, Moss 31.05 (DBE, TSK, ARI, LFL). 2 ind. Arneberg, Råde 01.06 (DBE, TSK, ARI, LFL). 1 ind. Skråtorp, Råde 01.06 (ADY). 1 ind. Halmstad, Rygge 01.06 (DBE, TSK, ARI, LFL). 8 ind. Kureåa, Rygge 01.06 (DBE, TSK, ARI, LFL). 1 ind. Lille Rygge, Rygge 01.06 (DBE, TSK, ARI, LFL). 1 ind. Kjerkegrenda, Rygge 01.06 (DBE, TSK, ARI, LFL). 1 ind. Bilitt, Hobøl 10.06 (PTA). 1 juv. sann. hekking, Huser, Hvaler 03-04.07 (MVI). 2 juv. sann. 2 hekkinger, Rauøy,

Fredrikstad 14.07 (MVI, ESK, BFR, GHA).

SVARTRØDSTJERT *Phoenicurus ochrurus*

2000: Hekkefunn*, Halden jernbanestasjon, Halden 17.04-15.06 (MOL, RBO, PTA, PAJ, ÅSF m.fl.). 1F, Vikar, Hvaler 25.11 (TGU). 1M ad*. Akerøya, Hvaler 21-22.04 (AOS).

SVARTSTRUPE *Saxicola torquata*

2000: 1M + 1F, Akerøya, Hvaler 07.03 (BFR). 1F. Akerøya, Hvaler 11.03 (BFR, KEV, CJA). 1 ind. Horneskilen, Sarpsborg 21.03 (GFE, OØB).

STEINSKVETT *Oenanthe oenanthe*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 25.11 (SEN, BFR, MPE).

SUMPSANGER *Locustella luscinioides*

2000: 1M*, 2K+ . Skinnerflo, Råde 26.05-04.06 (PTA, POS, m.fl.).

Ny art i fylket! Har sitt hovedutbredelseområde i Mellom-Europa. Hekker muligens i Danmark. Sumpsangeren overvintrer sør for Sahara.

ELVESANGER *Locustella fluviatilis*

2000: 1M 2K+. Stillesby, Marker 08-10.06 (HPR, TNI, VBU, GFK).

Funn nr 6 i fylket.

GRESSHOPPESSANGER *Locustella naevia*

2000: 1 ind. Tunevannet, Sarpsborg 03-10.06 (MHA, TGU, ÅSF, PAJ, m.fl.). 1 ind. Tomb, Råde 17.07 (TBÅ, JIB). 1 ind. 1K, Jeløya, Moss 30.09 (RBO).

SIVSANGER *Acrocephalus shoenobaenus*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 14.05 (AOS). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 15.05 (PTA). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 20.05 (MOL). 1 ind. Augeberghølen, Råde 20.05-01.06 (TGU, PAJ, ÅSF, ADY). 1 ind. Skårakilen, Fredrikstad 21-22.05 (ADY, PAJ, ÅSF). 2 ind. Skårakilen, Fredrikstad 01.06 (ADY). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 08.06 (HPR, TNI, VBU, GFK). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 10.06 (MOL). 1 ind. Gjølssjøen, Marker 01.09 (PTA, FJA). 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 12.09 (PTA).

MYRSANGER *Acrocephalus palustris*

2000: Ca. 70 ind. innrapportert.

TROSTESANGER *Acrocephalus arundinaceus*

2000: 1M*, 3K, Kallerødbekken, Koret, Fredrikstad 05-10.06 (TAA, TSA, PAJ, JIB m.fl.)

Funn nr. 6 av trostesanger i Østfold. Denne fuglen ble fanget inn for ringmerking den 10.06. Det viste seg at den hadde svensk ring fra tidligere, og var ringmerket som pull. ved Hornborgarsjøen i Sverige den 29.06.1998.

MØLLER *Sylvia curruca*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 23.04 (AOS).

Tidlig ankomst.

MUNK *Sylvia atricapilla*

2000: 1M, Kykkelsrud, Askim 19.12 (SPE).

FUGLEKONGESANGER *Phylloscopus proregulus*

2000: 1 ind. 1K, Trosvik, Fredrikstad 30.10 (PAJ).

Funn nr. 5 av fuglekongesanger. Fuglen fløy i en glassrute på Sleipner Motor og døde.

DVERGFLUESNAPPER *Ficedula parva*

2000: 1M, Hærset, Trøgstad 14.05 (PTA). 1 ind. 1K, Fredriksten festning, Halden 23.08 (MOL).

SKJEGGMEIS *Panurus biarmicus*

1999: 1 ind. Arekilen, Hvaler 09.01 (TGU).

2000: Arten blir observert regelmessig i alle årets måneder i Øra naturreservat med opptil 40 ind. (Mange observatører). 1M, Fuglevikbukta, Fredrikstad 22.04 (PAJ). 3 ind. Skårakilen, Fredrikstad 25.05 (KJO). 1 ind. Fuglevikbukta, Fredrikstad 02.06 (PAJ). 5 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 05.11 (MNI). 2+ ind. Arekilen, Hvaler 24.11 (MVA, SWD). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 17.12 (RBO). 1M, Fuglevikbukta, Fredrikstad 26.12 (PAJ).

ROSENVARSLER *Lanius minor*

1 ind*. 2K+, N. Ovenbukt, Råde 04.06 (TAA, m.fl.)

Funn nr. 2 av rosenvarsler i fylket. Det første funnet er fra Goenvad, Kråkerøy, Fredrikstad 27.09.1981.

VARSLER *Lanius excubitor*

2000: 1 ind. Brekke, Rakkestad 01.01 (TGU). 1 ind. Skåra, Fredrikstad 05.02 (GSA, THE). 1 ind. Skinnerflo, Råde 06.02 (KJO). 1 ind.

Fig. 3. Rosenstær fra Skagen 13.05.99. Det ble før funnet fra Akerøya, observert 2 rosenstærer i Skagen, Danmark, mulig en av disse dro noen mil mot nord. Foto: Morten Nilsen.

Kallaksjøen, Trøgstad 07.02 (PTA). 1 ind. Hjelmark, Eidsberg 09.02 (PTA, SPE). 1 ind. Sulerud, Eidsberg 10.02 (PTA). 1 ind. Tomb, Råde 13.02 (ÅSF, PAJ). 1 ind. Østerbo, Halden 28.02 (TGU). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 07.03 (PTA). 1 ind. Tomb, Råde 19.03 (ØLÅ). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 20-25.03 (PTA, TAA, POS, JNY). 1 ind. Hærsetmosen, Trøgstad 22.03 (PTA). 1 ind. Hærsetsjøen, Trøgstad 25-29.03 (PTA, POS, JNY). 1 ind. Tjernsrød, Våler 08.04 (BHL). 1 ind. Øra, Fredrikstad 22.04 (ESH). 1 ind. Ørmen, Fredrikstad 06.05 (KEV). 1 ind. Akerøya, Hvaler 19.09 (MPE, JRA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 10-16.10 (JRA, PTA, CJA). 1 ind. Store Torp, Rakkestad 17.10 (PTA). 1 ind. Haugtomt, Eidsberg 20.10 (PTA). 1 ind. Kallaksjøen, Trøgstad 27.10 (PTA). 1 ind. Vesttorp, Rakkestad 04.11 (POS). 1 ind. Pytterud, Marker 05.11 (PTA). 1 ind. Store Torp, Rakkestad 08.11 (PTA). 1 ind. Hærsetøya, Trøgstad 10.11 (PTA, MST). 1 ind. Kallak-

Fig. 4. Det er få funn av hortulan fra fylket. Dette er fuglen som ble ringmerket ved Skattebøl, Rakkestad 13.08.00. Foto: Per Tangen.

sjøen, Trøgstad 10.11 (PTA, MST). 1 ind. Kvil-
ler, Eidsberg 19.11 (PTA). 1 ind. Kallaksjøen,
Trøgstad 22.11-19.12 (PTA, SPE). 1 ind. S.
Homstvet, Eidsberg 01-05.12 (PTA, SPE). 1
ind. Tomb, Råde 03.12 (HVI). 1 ind. Bilitt,
Hobøl 04.12 (PTA). 1 ind. Hærsetsjøen, Trøg-
stad 06.12 (SPE). 1 ind. Sekkelsten, Askim
14.12 (PTA, FJA). 1 ind. Augerud, Våler 15.12
(MHA). 1 ind. Skinnerflo, Råde 16.12 (ÅSF,
PAJ). 1 ind. Tombsletta, Råde 17.12 (ADY). 1
ind. Augeberghølen, Råde 17.12 (KEV). 1 ind.
Kåtorp, Marker 18.12 (SPE). 1 ind. Øra, Fred-
rikstad 25-26 .12 (TAA, CFL, ÅSF, PAJ). 1
ind. Kjølberg, Onsøy, Fredrikstad 25.12 (PTA).
1 ind. N. Halmstad, Rygge 25.12 (RBO). 1 ind.
Grønslett, Askim 27.12 PTA).

NØTTEKRÅKE *Nucifraga caryocatactes*

2000: 1 ind. Tyrihjøllåsen, Askim 26.02 (MPE,

SIV). 1 ind. Tyrihjøllåsen, Askim 05.03 (JRA,
MPE, SIV, PTA, m.fl.). 1 ind. Huser, Hvaler
10.03 (PTA). 2 ind. Tyrihjøllåsen, Askim 12.03
(CHA, PTA). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 24.03
(PTA). 1 ind. Askim sentrum, Askim 25.03
(PTA, TTA). 1 ad. + 1 juv. Ekelimoen, Halden
11.06 (GFE, OØB). 2 ind. Tosterød, Halden
27.08 (GFE, OØB). 1 ind. Spydeberg st., Spy-
deberg 16.09 (PTA). 1 ind. Skattebøl, Rakke-
stad 29.09 (PTA). 1 ind. Venås, Halden 09.10
(MOL). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 10.10 (PTA).
1 ind. Kykkelsrud, Askim 15.10 (PTA, SPE).
1 ind. Askim sentrum, Askim 16.10 (PTA). 1
ind. Kallaksjøen, Trøgstad 16.10 (PTA). 2 ind.
Ekelimoen, Halden 02.11 (GFE, OØB).

KORNKRÅKE *Corvus frugilegus*

2000: 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 19.03
(PAJ, ÅSF). 2 ind. Fredrikstad sentrum, Fred-
rikstad 30.03 (PAJ). 1 ind. Lunder, Askim 05.04

(PTA). 1 ind. Akerøya, Hvaler 06.05 (AOS). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 22.10 (PAJ, MNI, ESH). 1 ind. 1K, Trøgstad krk., Trøgstad 20-24.11 (PTA). 5 ind. Trøgstad krk., Trøgstad 08-15.12 (PTA).

SVARTKRÅKE *Corvus corone corone*

2000: 1 ind. Lysakermoa, Eidsberg 08.12 (PTA).
Funn nr. 7 av denne underarten.

RAVN *Corvus corax*

2000: Hekkefunn, Berby, Halden 04.05 (GFE, OØB). Hekkefunn, Eskerviken, Halden 30.04 (GFE, OØB).

ROSENSTÆR *Sturnus roseus*

2000: 1M 2K+, Akerøya, Hvaler 01.06 (HMØ, MPE, JRA, m.fl.).

Funn nr. 4. av arten i fylket.

STILLITS *Carduelis carduelis*

2000: 1M + 1F, mulig hekking, Mysen sentrum, Mysen 14.07 (PTA). 2ad. + 2 juv., Øra, Fredrikstad 25.07 (KEV). 2ad. + 3 juv., Fredriksten festning, Halden 23-24.08 (MOL). 2 ad. + 2 juv., Rød herregård, Halden 25.08 (MOL).

POLARSISIK *Carduelis hornemanni*

2000: 1 ind. Øra, Fredrikstad 28.01-16.03 (TAA, PTA, SPE, MPE, m.fl.).

ROSENFINK *Carpodacus erythrinus*

2000: 1 ind. Hærsetøya, Trøgstad 20.05 (PTA). 2MM, Skjebergkilen nord, Sarpsborg 22.05 (BPL). 1 ind. Rosnes, Råde 22.05 (PTA). 1 ind. Ørmen, Fredrikstad 25.05 (KJO). 1 ind. Skinnerflo, Råde 27.05 (ADY). 1 ind. Bala-klava, Jeløya, Moss 27.05 (LFL). 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 29.05 (JRA, TSA, LPS, TAA). 1M, Gjølssjøen, Marker 29.05 (PTA). 1M, Kykkelsrud, Askim 30.05 (PTA). 3 ind. Skjebergkilen, Sarpsborg 30.05 (MOL). 2 ind. Ystehede, Halden 02.06 (GFE, OØB). 1 ind. Buskogen, Kråkerøy, Fredrikstad 04.06 (PAJ). 1 ind. Solbergfoss, Askim 06.06 (MVI). 1 ind. Elgåfossen, Halden 22.06 (GFE, OØB). 4 + 4 ind. (4 revir, ett revir med 4 juv), Rauøy, Fredrikstad 17.07 (MVI, ESK, BFR, GHA).

KJERNEBITER

Coccothraustes

coccothraustes

2000: 1 ind. Slitu, Eidsberg 02.02 (AHA). 1 ind. Askim sentrum, Askim 07.02 (PTA). 1M, Berg, Halden 18.04 (EOL). 1F, Ystehede, Halden 20.04 (GFE, OØB). 1 ind. Ørekroken, Hvaler 26.04 (RGB). 2MM, Isebakke, Halden 15.06 (POM). 1F, Isebakke, Halden 22.06 (POM). 1-2 ind. Vikar, Onsøy, Fredrikstad 10.11-17.12 (PÅS). 1 ind. Kykkelsrud, Askim 23-27.12 (SPE).

HORTULAN *Emberiza hortulana*

2000: 1 ind. Akerøya, Hvaler 06.05 (AOS). 1M. Akerøya, Hvaler 08.05 (AOS). 1 ind*. 1K, Skattebøl, Rakkestad 13.08 (POS, PTA).

Ikke godkjente saker

ISLØM *Gavia immer*

1998: 1 ind. Alby, Jeløya, Moss 10.09.

TUNDRAGÅS *Anser albifrons*

2000: 4 ind. Skinnerflo, Råde 15.12.

AMERIKABLESAND *Anas americana*

1999: 1M. Lysakermoa, Eidsberg 24.09.

ENGHAUK *Circus pygargus*

2000: 1F. Kurefjorden, Rygge/Råde 27.04.

STEPPEHAUK *Circus macrourus*

2000: 1F. Burum, Råde 07.06.

POLARMÅKE *Larus hyperboreus*

1999: 1 ind. Rokkevannet, Halden 27.05.

FJELLMYRLØPER *Limicola falcinellus*

1999: 1 ind. Rossnesbukta, Kurefjorden, Rygge/Råde 01.06.

HVITRYGGSPETT *Dendrocopos leucotos*

2000: 1 ind. N. Ovenbukt, Råde 27.08.

SØRNATTERGAL *Luscinia megarhynchos*

1999: Lysakermoa, Eidsberg 07.06.

ISABELLASTEINSKVETT *Oenanthe isabelina*

2000: 1 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde 02.

Observatører

AAN = Arnfred Antonsen
ADY = Arve Dyresen
AFR = Asle Friberg
AGU = Andreas Gullberg
AHA = Atle Haga
AMK = Anne Marit Kolbeinsen
AOS = Akerøya Ornitologiske Stasjon
ARI = Anne Rising
ATH = Arne Thellin
ATH = Asbjørn Thune
BES = Bjørn Einar Sakseid
BET = Bjørn Egil Tangen
BFR = Bjørn Frostad
BHL = Bjørn Harald Larsen
BPL = Bjørn-Petter Løfall
CCO = C. Cotai
CFL = Christian Faye Lund
CHA = Camilla Haaland
CJA = Christer Jakobsen
CKA = Christian Kierulf Aas
CSU = C. Sunding
DBE = Dan Bendixen
EME = Elling Meum
EOL = Einar Olsen
ESH = Egil Sankey Hansen
ESK = Erik Skauen
FHA = Frøydis Haga
FJA = Frode Jacobsen
Gerd og John Klavestad
GFE = Grethe Feragen
GFK = Geir Fjørtoft Karlsen
GHA = Geir Hardeng
GMO = Geir Mobakken
GOH = Geir Otto Holmås
GSA = Geir Sverre Andersen
GST = Geirmund Stordal
GUM = Gustav Mohr
HFS = Haakon F. Stenersen
HKO = Helge Kolbeinsen

HMØ = Harald Mørken
HPG = Hans Petter Gulliksen
HPR = Hans Petter Rømme
HVI = Håkon Vindenes
HÅS = Hans Åge Skjenken
JBS = John Brynjulf Stenersen
JDY = Jostein Dyresen
JEI = Jan Erik Isaksen
JER = Johnny Eriksen
JIB = Jan Ingar Båtvik
JKS = Jan K. Skjelnes
JNY = Jarl Nystrøm
JOR = Jo Ranke
JRA = Jan Rune Asbjørnsen
JST = Johnny Steen
KAJ = Ken Adelsten Jensen
KBE = Kjetil Bekkeli
KEV = Knut Erik Vedahl
KHE = Kai Hermansen
KJO = Kjetil Johannessen
KKN = Kjetil Knutsen
KMF = Knut- Magne Furuheim
KMY = Kendt Myrmo
KEI = Knut Eie
KTR = Knut Trondsen
LBL = Lennart Blomberg
LFL = Lennart Fløseth
LPS = Lasse Patrick Simensen
MDA = Morten Danielsen
MGU = Morten Gunther
MHA = Morten Hage
MKA = Marianne Karlsen
MNI = Morten Nilsen
MOL = Morten Olsen
MPE = Magne Pettersen
MST = Marius S. Tangen
MVI = Morten Viker
NCL = Nicholas Clarke
NN = ukjent
OJH = Ole Jørgen Hansen

OMR = Ole Marius Ruud
 OPS = Ole Petter Skallebakke
 OTE = Ole Tendal
 OWK = Ola Wergeland Krog
 OØB = Olle Øborn
 PAJ = Per-Arne Johansen
 PGR = Per Grandalen
 PGY = Per Gylseth
 POM = Per Ola Moen
 POS = Per-Otto Suther
 PSR = Peter Sjolte Ranke
 PST = Per Stensland
 PTA = Per Tangen
 PÅS = Pål Sture
 RBO = Rune Botnermyr
 REI = Roar Eilertsen
 RFR = Roar Frølandshagen
 RGB = Rune Gunther Bosy
 RMA = Roy Mathisen
 RSO = Rune Solvang
 RTO = Rune Torgersen
 RWI = Rune Wiggen
 SEN = Stein Engebretsen
 SFR = Synnøve Fredriksen
 SHU = Solrunn Hunn
 SIV = Sidsel Iversby
 SLU = Sebastian Ludvigsen
 SMK = Stein Magne Klann
 SOM = Sven Olav Martinsen
 SPE = Steinar Pedersen
 SPR = Ståle Prestøy
 SWI = Steinar Wikan
 TBÅ = Torunn Båtsvik
 TEN = Torfinn Engdal
 TGU = Terje Gustavsen
 THE = Torolf Hellenen

THU = Tore Hunn
 TNI = Thomas Nilsen
 TPE = Tommy Pedersen
 TSA = Tommy Sand
 TSH = Tom Shandy
 TSK = Trond Skovdahl
 TST = Tor Strøm
 TSØ = Tor Sørliie
 TTA = Toril S. Tangen
 TWA = Truls W. Andersen
 TAA = Tommy Andre Andersen
 VBU = Vegard Bunes
 ØLÅ = Øivind Lågbu
 ØMO = Øystein Mortensen
 ÅSF = Åge Sten Fredriksen

Litteratur

- Hardeng, G. 1999a. Meget sjeldne fugler i Østfold, arter registrert 1 - 5 ganger. *Østfold - Natur* 39: 138 - 161.
- Hardeng, G. 1999b. Fugler i Østfold. Upublisert notat.
- Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G. Eldøy, S. & Byrkjeland, S. 1994. *Norsk fugleatlas*. J.W. Eide Grafiske AS, Bergen.
- Høyland, B. O., Heggeland, H. & Mjøs, A. T. 2000. Sjeldne fugler i Norge 1996. *Vår Fuglefauna Supplement* nr. 3.
- Svensson, S., Svensson, M. & Tjernberg, M. 1999. *Svensk Fågelatlas*. Lunds Universitet, ArtDatabanken.
- Beaman, M., Madge, S. & Olsen, K.M. 1998. *Fuglene i Europa, Nordafrika og Mellomøsten*. Gads Forlag, København.
- Johansen, P.-A. 2000. Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m. 1999 - nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK). *Natur i Østfold* 19 (2): 137 - 153.